

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Loca Infesta,|| Hoc est:|| De Infestis,|| Ob Molestantes||
Daemoniorvm Et Defvncto-||rvm Hominvm Spiritvs,
Locis,|| Liber Vnvs.||**

Thyraeus, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1598

VD16 T 1247

De Rationibvs, Qvibvs Contingit liberari à molestiis, quas damnatorum
hominum Spiritus afferunt viuentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61332)

Absolutis & examinatis modis duplicibus, quibus partim contra Dæmoniorum Spiritus pugnatur: partim liberamur à molestijs, quas afferunt purgandi Spiritus: reliquum est, ut discatiamus Quomodo infestantibus Spiritibus hominum damnatorum sit occurrendum. hoc sequentibus aliquot Capitibus examinamus. Primum verò hic, in ordine totius Disputationis est.

CAP. LXXXIII.

Non deesse rationem viuentibus, qua se liberent à molestia, quam afferunt damnatorum hominum Spiritus.

1. **S**unt, qui vel nullam, vel certè mortalibus ignotam existimant esse rationem, qua viuentes se à Spirituum damnatorum hominum molestia liberare valeant. Et forsitan non temerè. Neque enim apud hos illi modi videntur seruire; quibus Dæmonum profligantur spiritus: neque alij, quibus purgandorum animæ iuuantur: propterea, quòd ut ab illis, ita ab his Spiritibus damnatorum, hominum Spectra plurimum differant.

2. Nec videntur hic superesse rationes alie. Quæ enim illæ sunt? Illæné, quarum initio mentionem fecimus? imprecationes? verbera? districti gladij? ignes? &c. Verùm cum hæc in nullos Spiritus vires habeant; apud damnatorum hominum Spiritus quid promouebunt?

3. Veruntamen ex tribus, ni fallimur, colligitur non deesse etiam viuentibus, sua arma, quibus se ab horum Spirituum molestia tueantur, atq; defendant. Principio quidem, ex horum cum aliorum Spirituum collatione. Tum deinde, ex conditione societatis, quæ est inter Christianos. Tertio denique ex iis, qui ad molestias, quas damnatorum Spiritus afferunt, concurrere, & quouis modo operam suam conferre videntur.

4. *Medium inter purgandos hominum, & damnatos Dæmonum Spiritus.*

Spiritus, in hac molestandi ratione obtinent illi, de quibus nostra iam Disputatio est, Spiritus. Cùm igitur ab illorum molestia, nos charitatis, quæ pro illis sunt, officiis; ab horum Christianæ religionis præstantissimis præsidis liberemus; *horum molestias* excutere non valerimus?

Sic licet studium molestandi horum multò maius, quàm purgandorum Spirituum: non tamen maius Dæmonum. Et quamvis magnæ ipsorum vires: multò tamen inferiores sunt viribus Dæmonum. Quod igitur erga hos valemus, illud erga illos non poterimus?

Societatis Christianorum illa est conditio; ut Rempub. quandam constituat. Hoc cùm alia multa, tum in sacris literis sæpissimè Regni eorum compellatio, qua illam Dominus notat, indicat. quòd igitur vnaquæque Rempub. habet, ut se aduersus hostes tueatur atque defendat; hoc, optimè à Christo Domino constitutæ Republicæ, erit negatum? Sola hæc aduersus suos hostes se tueri; ab ipsorum molestia se liberare non poterit? An fortè hi Spiritus hostes non sunt? Cur igitur molesti sunt? cur pacem invident? terriculamentis cruciant?

Non sunt subiecti viventibus hi Spiritus, dicit aliquis, extra Christi sunt Ecclesiam. Ita est. Et ob eam causam, cum ipsis non tanquam nobis subiectis agimus; sed tanquam cum hostibus: qui quamvis iure subiecti non sint; nobis tamè se subiiciunt, hoc ipso; quod nobis molesti sunt: faciuntque, ut naturæ iure liceat propulsare à ceruicibus nostris molestias; quas præter ius nobis afferunt.

Tres omninò esse videntur, qui ad molestias has concurrunt. Ipsæ defunctorum animæ; quæ excitatis tum multibus, & terriculamentis nos fatigant. Dæmones, quorum opera, corpora, quæ Spiritibus seruiunt, componuntur & formantur. & Deus; quo vel permitte, vel præcipiente hic omnia fiunt. Cuius verò ratione fieri negabimus, ut à molestia hac nos vindicemus?

Demonstratum est, iam nec tantas esse vires horum Spirituum; nec tantam malitiam, quanta ipsorum est Dæmonum. Omnino igitur, si à Dæmonum molestia possumus; ut possumus, ab horum infestatione atque insultibus expedire nos poterimus.

An fortè, contra Dæmones vires nobis defunt? At à Dæmonū, creaturarumque omnium Domino, sufficientissimæ in Dæmones sunt collatæ. Ecce, inquit Dominus, *dedi vobis potestatem calcandi super Dæmones.*

11. Neque nobis hic Deus ipse est impedimento. Quamuis enim ipso nunc permittente, nunc imperante tumultibus suis molesti sint, Spiritus: ita tamen molesti sunt; ut quemadmodum ab illius voluntate pendet, quod fiant; sic quod cessare debeant. & hoc quidem nostris precibus urgentibus potest clementer concedere; quæ admodum illud sua iustitia postulante permittere. Sed ad modos. Et primo *falsos* excludamus, tum *veros* probemus.

CAP. LXXXIII.

Non valere contra damnatos hominum Spiritus, eorumque molestias, quibus loca reddunt infesta, illas rationes, quibus viuentes se expediunt à molestiis, quæ à purgandis Spiritibus afferuntur.

1. **R**osse tolli molestias, quæ à damnatorum Spiritibus, certis locis excitantur, demonstratum est. Sequitur ostendamus, quibusnam rationibus tollantur: in fine, quibus contra infestantes Dæmones depugnamus: an quibus utimur contra illas purgandorum Spirituum; an aliis aliis quibus. Rem duabus Assertionibus includimus. Prior hoc Capite explicanda est.

2. Hæc est: *Rationibus, quibus contra molestias, quæ à purgandis Spiritibus afferuntur, utimur; contra damnatorum hominum spiritus nequaquam agendum est.* Causa Assertionis est, quia neque hoc nomine hi Spiritus molesti sunt, quo illi purgandi: neque si essent, hisce rationibus eos tentare, atque aggredi liceret.

3. *Quo nomine damnatorum hominum Spiritus molesti sint, superius capite decimo tertio demonstratum est. Quod verò, non idem ipsis atque purgandis propositum sit, dubitare nemo debet. Purgandi, ut viuentium opera iuuentur, importuni sunt: hi spem salutis nullam habent. Qui verò, quod iuari possint, desperant; ut iuentur petere possunt?*

4. *Quod si à morte, vel non ad poenas mox raperentur: vel si raperentur, iudicis sententiam non perciperent ante hi Spiritus, quam vniuersale omnium mortalium futurum est iudicium: vel*
etiam

etiam, si post latam à morte sententiam sperarent ad ipsam mutandam aliquando, aut saltem mitigandam: possent forsitán ad viuos redire, tum ultaq; suo atque molestia viuentium operam implorare, vt vel ad supplicia, quæ meruerunt, non damnarentur; vel ab ijs, quæ sustinent, subleuarentur: at horum nullum apud infelices locum habet.

Mox post mortem ipsos merita sequuntur supplicia, facile est coram Deo, dicitur Eccles. 11. in die obitus retribuere vnicuiq; secundum vias suas. Ducit in bonis dies suos, inquit Iob cap. 21. & in puncto ad inferos descendunt. Diues Epulo, mox, vbi mortuus, in inferno est sepultus, Lucæ 16. & mox in tormentis hanc edidit vocem: Crucior in hac flamma. Si mox beatos sua sequitur gloria; impiorum in longum tempus differrentur supplicia? Postquam diem tuum obieris, inquit Chrysostr. Hom. 37. in Mattheum, iudicium & pœna consequitur: Vide Franciscum Soarez Tomo 2. in tertiam partem Diui Thomæ, Disputat. 52.

Sic mox, post mortem, iudicis fertur sententia, & non ad communem vsq; carnis differtur resurrectionem, quidquid dicat Lactantius libro 7. diuinarum Inst. ca. 21. Pulchrè Apostolus Paulus, ad Hebræos 9. ca. statutum est, inquit, omnibus semel mori. post hoc autem iudicium, iam, inquit Beatus Augustinus libro 2. de Origine animæ, capite 4. illud salubriter credit, & rectissime; iudicari animas, cum de corporibus exierint; Antequam veniant ad illud iudicium, quo eas oportet iam redditis corporibus iudicari. Aiunt, inquit Damascenus Oratione de defunctis, vni diuinitus illustrati, quod cum exhalamus spiritum, quasi in libra, humana opera probantur. Et si ipsa mox mortem sequuntur supplicia; differri potest sententia, qua supplicia præcedit?

Nec spes miseris esse potest, quod vel tormentorum aliquando futurus sit finis; quia æternus est ignis, qui cruciat vel pœnarum acerbitas possit mitigari quia vt irreuocabilis; sententia, ita constans atque perpetuum supplicium. Alicuius mitigari eam, cui traditus est, pœnam; vel quibusdam interuallis habere aliquam pœnam, quis audeat? dixerit? inquit B. Augustinus in Psal. 105. quandoquidem vnã stillam dines ille non meruit?

Fortè de iudicis voluntate dubitare possunt miseri. Possent, si per Angelos, siue bonos, siue malos, hæc ipsis innotesceret; ipsique iudices essent. At Angeli iudices non sunt. sententia per Angelos non fertur. fertur per ipsum, de cuius voluntate non debent ambigere; iudicem, aut Angelos; iudicis personam sustinentes. Scriptum est, (2. Corinthiorum 5.)

Omnes

Omnes nos manifestari oportet, ante tribunal Christi ut referat unusquisque, propria corporis prout gessit, siue bonum, siue malum. Et rursus (Rom. 14.) Omnes stabimus ante tribunal Christi. Et unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo.

9. Quæ cum ita sint; credi non debet auxiliij consequendi gratia ad viuos redire damnatorum hominum Spiritus; aut hanc ob causam esse molestos, ut viuentium opera iuuentur. Sed faciamus ita esse hoc sine esse molestos, ignorare etiam quæ status ipsorum sit conditio. Nobis tamen his rationibus, quibus purgandis spiritibus succurrimus, his subuenire nequaquam licitum est: propterea, quod citra salutis dispendium, hos damnatorum hominum spiritus nostris suffragijs iuuari posse, nequaquam credere possumus; tatum abest, quod iuuare debeamus.
10. Ea est damnatorum conditio, ut neque à pœnis quibus adiudicati sunt, possint liberari vnquam, neque in hisdem leuamen vnquam expectare. Hoc quàm sit certum, atque indubitatum; quàm firma consistantique fide tenendum atque defendendum, postquam probatam erit, finem capiti inponemus.
11. Ecclesiasticæ hic primùm sententia est, cap. 11. Si ceciderit, inquit ille, lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem; in quocunque loco ceciderit, ibi erit. Ad Austrum cadunt saluandi, ad Aquilonem damnandi. Manent singuli suis locis illi in æternum felices, hi in æternum miseri. Ibi vnumquemque, inquit D. Bernardus (Sermone 59. ex paruis) iudicabit Deus, vbi inuenerit, ibi, inquam, erit immutabiliter & irtractabiliter.
12. Secundò, hic seruit Regius Propheta, Psalm. 6. Conuertere, inquit, Domine; & eripe animam meam: saluum me fac propter misericordiam tuam, quoniam non est in morte, qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi? quasi dicat, Nullus sanè. Nulla ratione fieri potest, ut quis tibi aliquando confiteatur, ad te conuertatur, pœnas illius loci euadat.
13. Tertiò, dictis astipulatur Isaias Propheta, cap. vltimo. Vermis eorum (damnatorum) non moritur & ignis eorum non exstinguitur. Si eorum est vermis; si eorum est ignis; ipse autem vermis non moritur, & ignis non exstinguitur; omninò necesse est, & illos quorum est vermis, atque ignis, perpetuo in igne miserè viuere, & verme torqueri.
14. Audiamus Dominum: Bonum est tibi (inquit ille, Mar. 9.) claudum introire in vitam æternam; quàm duos pedes habentem mitti in gehennam ignis inexstinguibilis: vbi vermis eorum non moritur, & ignis non exstinguitur. Idè clariùs, Matt. 25. Discedite à me maledicti, in ignem æternum, qui

qui paratus est Diabolo, & Angelis suis. Et ne quis crederet ignem æternum, & non æternum in igne cruciatum; subiungit. Et ibunt hi in Supplicium æternum; iusti autem in vitam æternam.

Cum Domino consentit discipulus, Domino dilectus; in reuelatione sibi diuinitus facta, edoctus, Apocal. 20. Diabolus inquit, qui seducebat eos, missus est in stagnū ignis, & sulphuris: vbi bestia & Pseudopropheta cruciantur die & nocte, in secula seculorum.

Hinc communis illa Ecclesiæ vniuersalis, cum B. Athanasio, confessio. Quicumque vult saluus esse, ante omnia opus est, vt teneat Catholicam fidem. Quam illam? Qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui vero mala, in ignem æternum. Et pulchrè Innocentius III. lib. de Contemptu mundi, cap. 10. Iustum est, inquit, vt quod impijs in suo prauaricatur æterno, Deus vlciscatur in suo æterno.

Atque hinc esse dicam, vt oratio, quæ pro damnatis instituitur, frustra dicatur suscipi. Qui sine fide, inquit B. Augustinus ex sententia Magistri, in 4. d. 45. per dilectionem operante discesserunt: frustra illis à suis pietatis officia impenduntur. Idem 24. Moral. habet B. Gregorius.

Quid, quod ipsa etiam prohibita sit? Est peccatum ad mortem, inquit sanctissimus Theologus Ioannes, 1. cap. 5. non pro illo dico, vt roget quis. Et B. Gregorius Bonifacio (habetur 13. quæst. 2. cap. Pro obsecrantibus) non licet pro defunctis impijs, quamuis Christiani fuerint, oblationes offerre, &c.

Quocirca bene B. Augustinus, lib. 3. cap. 12. sic loquitur: Noli dicere, noli credere Suffragia Christianorum pro ijs, qui non baptizati de corpore exierunt, offerenda, si vis esse Christianus. Et apse: Si scirem, inquit, matrem meam esse in inferno, non magis pro illa orarem, quam pro Diabolo. teste Soto in 4. Sentent. d. 45. q. 2. art. 2.

Itaque, vt cum B. Gregorio loquar (4. Dialog. cap. 44.) Non orant sancti homines pro hominibus infidelibus, impijsq; defunctis: quia pro ijs vtiq; quos æterno deputatos supplicio iam nouerunt; ante illum Iudicis iusti conspectum orationis sue meritum cassari refugiunt. Ita Gregorius.

Ex dictis non solum hoc colligimus, Suffragiis nostris damnatorum Spiritus non iuuari; sed frustra quoque esse, atque cum animæ nostræ detrimento his Spiritibus suffragari velle, atque suffragari.

Colligitur secundò, in graui eos versari errore; qui damnatorum Spiritus aliquando ex supplicijs, quæ grauissima perpetiuntur, putant eripiendos: quo nomine, cum quibusdam, non bene audit Origenes; qui nescio quos animarum itus & reditus, vt B.

Augustinus loquitur, excogitavit. Huius erroris originem notant Epiphanius, Epist. ad Ioannem Hierosolymitanum, Hieronymus in capite 3. Ionæ, Gregorius 9. Moralium capite 45. & 46. & libro 34. cap. 12. & 13.

33. Cum Origine coniunxero, quos idem B. Augustinus refutat, 21. de Ciuitate Dei, cap. 17. & sequentibus: qui in nouissimo iudicio propter intercessionem Sanctorum, *neminem hominum putat esse damnandum*: eos quoque, qui *impunitatem omnium peccatorum* promittunt aliquando, etiam Hæreticis, propter participationem corporis Christi; denique illos, qui non omnibus, sed iis tantum, qui *apud Catholicos sunt regenerati*, etiam si postea in multa crimina, erroresque proruperint, indulgentiam pollicentur, &c. de quibus plura loco citato Beatus Augustinus. *Nullis omnino damnatis spes salutis reliqua est.*

34. Nec assertioni nostræ repugnat, quod Psalmo 76. dicitur: *Nunquid obliuiscetur miseri Deus, aut continebit in ira sua misericordias suas*: De uiuis enim est sermo Prophete, qui quamdiu spirant, sperare possunt; sibi que Dei misericordiam promittere. Mortuorum longè alia est ratio: Misericordia illi profus indigni, qui misericordiam tempus turpiter neglexerunt. Quamquam B. Augustinus libro 21. de Ciuitate Dei, capite 24. ad probos solum uenit pertinere, quod à Propheta dicitur, *Deum misericordias suas in sua ira non contenturum.*

CAP. LXXXV.

Isdem rationibus proscribi Spiritus hominum damnatorum: eorumque infestationes atque molestias tolli, quibus Spiritus Demonum ipsorumque molestia proscribuntur

Et tolluntur.

36. **N**on prodesse damnatorum hominum Spiritus Suffragia, quibus purgandæ animæ iuuantur; nec hisce ab ipsorum molestiis, quas afferunt, uiuentes liberari demonstratum est. An illis machinis oppugnandi sunt, quibus contra demones depugnatur? *Ita omnino censurus*: licet ut assentiamur, hic tam firmis argumentis, ut ibi, non inducamur. Atque hæc secunda nostra assertio est; quam sequentibus, & explicamus & pro-

Et principio, haud obscurum est, pro nobis tam firma praesidia
bis

hie, vt ibi, non esse. Ibi exemplorum abundamus sylua; quibus probabamus & Reliquiarum; & Sanctę Crucis, & Rerum consecratarum vsu Dæmones profligari. Ecclesię præterea nitēbamur autoritate; quæ hoc ipso, probat rerum harum alias contra Dæmonum valere insultus; quòd hoc nomine consecrentur, consecratæ verò Christiano populo in hunc finem offerantur; alias Dæmonibus per se esse molestas hęc utroq; videmur destituti. Neq; enim exempla obuia sunt. Orationes etiam atque Exorcismi, quibus contra Spirituum molestias Ecclesia vtimur, contra Dæmoniorum Spiritus tantum instituta videntur.

Nihilominus etiam his machinis, vel prorsus iisdem vel parum immutatatis contra damnatorum hominum Spiritus feliciter nos pugnare posse credimus: credetq; nobiscum, qui quæ & machinarum illarū ratio, & quæ Spirituum horū conditio sit, diligenter secum expendere velit.

Incredibile & Vatiniano odio Deum Opt. Max. prosequuntur damnatorum hominum animæ. Hęc ipsarum conditio. Machinas nostras quibus contra Dæmones pugnandum docuimus, Deo vehementer placent. Hęc ratio machinarum. Quid ex utroq;? Damnatorum hominum Spiritus illas fugere atque detestari. Quomodo vero? Quia ita natura comparatum est, vt quorum odio flagranus, quosue detestamur; eorum non solum non præsentiam terreamus, sed neque quidquam ipsorum, quæ ipsis vel chara, vel quomodocunq; coniuncta sint, sustineamus.

Quod inferimus, rectè inferri quiuis facillè intelligit. At non ita facillè, quod ponimus; Odio Vatiniano Deum prosequi damnatorum hominum Spiritus: Machinas item quibus contra Dæmones pugnamus, Deo vehementer placere, & gratas esse: At non minus virūq; certum est.

Pro impiorum Spirituum, erga Deum odio grauissima est sacrarum Scripturarum autoritas, omnium Patrum calculo confirmata. *Superbia* (dicitur Psal. 73.) *eorum, qui te oderunt, ascendit semper.* Hanc enim sententiam, quamuis ad alios pertinere dubium non sit; in damnatos tamen hominum Spiritus, atq; item Angelicos conuenire maximè, constans omnium sensus est & consensus.

Sed & si ad voces, damnatorum attendamus, quod dicimus, facillè probabitur. Plenæ sunt damnatorum hominum voces blasphemiarum: plenæ irarum: plenæ conuictio. An blasphemiarum ab amico animo in eum, in quem inuoluuntur & expectantur, proficiuntur? Fortè in Deum blasphemii non sunt damnatorum hominum Spiritus? Sunt maximè. *Maledicent*, inquit Innocentius

III. libro 9. de Contemptu Mundi, cap. 10, altissimo. & blasphemabunt
 excelsum: conquerentes eum esse malignum qui creauit eos in pœnam: &
 nunquam inclinatur ad veniam. Audi Ioannem in Apocalypsi capite 16. di-
 centem: Grando magna descendit de celo in homines, & blasphemauerunt
 homines Deum propter plagam grandinis: quoniam magna facta est vehe-
 menter. Ita Innocentius.

8. Scrutemur odij causas. Multæ & magnæ in damnatis Spiritibus
 inueniuntur. Odium, inquit Gregorius Nissenus 8. in Ecclesiast.
 est auersio ab eo, quod molestia afficit. Quanta verò molestia miseros
 damnatorum Spiritus afficit Deus? Priuat bonis: grauat malis. quan-
 tis & quot?

9. Omnibus donis, quibus in hac vita frui potuerunt, priuati sunt
 damnati. Quod si quædam, quæ natura concessit, retinent, illa ipsa
 malorum & pœnarum sunt teges & materia. sed hoc maximum
 (pœnam damni vocant Theologi) quod Dei Opt. Max. conspectu
 frui ipsis negatum est. Quocirca Sanctus Augustinus, postquam
 plura damnatorum damna recensuisset: Absentia, inquit, presentia
 Christi, quoad visionem eius, sola omnia prædicta mala superat; & omnibus
 penis est intolerabilis. Ita ille de Triplici habitaculo, cap. 2.

10. Sic torrenta malorum omnium obruti sunt. quæ cum sacræ lite-
 ræ satis explicare nequirent; quibus potuerunt, vel huius vitæ
 grauibus pœnis, vel quæ grauium pœnarum essent inditia adum-
 brarunt: vt sunt exteriores tenebræ, dentium stridor, fletus, gemitus &
 eiulatus, stagnum ardens igne & sulphure, frigus auiuis, nimis calor, dese-
 derium mortis, tribulatio, qualis non fuit ab orbe condito. &c.

11. Eisdem quodam modo adumbrat Cassianus, in Confess. The-
 ologica, parte 3. Quis, inquit, dicere valeat, qua impijs, & malè viuenci-
 bus tormenta sint præparata? In ipso enim continuo mortu loco, qui infer-
 nus appellatur; quid aliud nisi iugis flamma, per se uexans tribulatio & per-
 petua pœna, atque insinua totius mali calamitas esse potest? ignem
 autem flauis, & sordida palis complet omnia. Ibi sanè atroces Angeli commo-
 rantur, quorum brachia sunt, vt capita draconum; quorum oculi igneas ex-
 se sagittas emittunt: quorum dentes, vt Elephantis, prominent; & stimu-
 lant ad tormentum, vt cauda scorpionum: quorum aspectus tremorem indu-
 cit & dolorem atque mortem. Atque utinam mors possit in his subuenire an-
 gustijs. Sed quod est horribilius ad hoc uiuit in tormentis positus, vt crucia-
 ribus gubernetur; ad hoc redintegratur, vt rosus serpentibus, & iteratis sub-
 inde iterumq; reperitis moribus atrectetur. Illic ululatus & planctus, gemit-
 us & mugitus continuè sonans, simulq; clamor confusus ubique attollitur,
 quem dura tormentorum vis exagitat, & incendij arsuræ extorquet. Et quæ
 sequatur.

Sed

Sed duo sunt, quæ hanc pœnam augent; *acerbitas*, atque *duratio*. *Intensissima* est, quam miseri patiuntur. Nihil est *chiragra* in manibus; nihil *cholica* in ventre; nihil *podagra* in pedibus; nihil dolor dentium in ore; calculi in renibus; si cum pœnis infernalibus, vel illorum malorum aliquod, vel omnia simul conferantur. Et his morbis vnum aliquod membrorum affligitur. Quid si omnes morbi iam dicti hominem crucient? quid si in omnibus membris crucient? nonne res propemodum intolerabilis. Rursus, cum hîc patiuntur, non desunt colloquia amicorum, commoditas lecti, aliaque vitæ solatia. At ibi nulla pars, vel membrum, à tortura vacabit: nulla vnquam consolatio. Pro lecto candens stratum: pro refrigerante aère, ignis; pro suavi odore, fœtor suffocans: pro amicorum solatio, irrisiones, contumeliæ, maledicta Dæmonum.

Augēt & miseriam eius duratio. Perpetua miserorum est pœna. *Cremabit*, inquit B. Cyprianus, lib. ad Demetrianum, *addictos ardens semper gehenna. & viuacibus flammis vorax pœna: nec erit vnde tormenta vel requiem possint habere aliquando, vel finem. Seruabuntur cum corporibus suis anime infinitis cruciatibus ad dolorem.* Et B. Bernardus lib. Meditationum cap. 3. *Procul*, inquit, à beata patria exulati, *cruciantur in gehenna Perpetua: Nunquam lucem visuri, nunquam refrigerium adepturi: sed per millia millium annorum, in inferno, cruciandi: nec modo nunquam liberandi: vbi nec qui torquet aliquando fatigatur; nec qui torquetur, aliquando moritur. Sic enim ignis ille consumit, ut semper referuet: sic tormenta aguntur, ut semper renouentur.*

Quantum verò huius æternitatis cogitatio cruciat? In hac vita, quidquid diuturnum est, molestum est, & graue. Et si grata quies; tamen si sano duos annos in lecto molli continenter cubandum esset, non ferret diuturnæ quietis laborem. Quid si verò vnus anni graues calculi labores ferendi? quanta hæc miseria? At ad pœnas inferni nihil huius vitæ dolores: nihil feruens oleum: contractio ossium: scorpiones, & sexcenta grauissima mala. Quæ igitur *miseria*, in perpetuum, infernalis tolerare supplicia? Nimum longū, quod æternum. Bona esset cōditio miserorum; si tot millibus annorū infernales pœnæ essent sustinendæ, quot vnquā fuerūt folia in arboribus; quot sunt arenæ in littore maris; quot guttæ in vastissimo mari. Sed *in æternū pati, nullis annorū miriadibus absolvitur.*

Neque ex his odiis damnatorum Spirituum erga Creatorem suum, tantum crescit; verum etiam ex omnibus, quæ ipsis diuinitus collata sunt, beneficiis; qualiacunque etiam illa sint. Præbent ma-

teriam maioris odij erga Deum *bona fortune*, quibus dum corpora fouerent, abundarunt quoniam hæc ad maiora ipsis feruiunt supplicia. Præbent *bona corporis, atq; animæ*; quæ dolent se à Deo, iam malè expensorum rationem exigente, accepisse. Præbent *beneficia omnia*, quæcunq; in vniuersum genus Filius Dei triginta, & pluribus, quibus nobiscum annis versatus est, contulit. quoniam & hæc pœnarum augent acerbiter.

16. Magnum igitur odium damnatorum hominum erga Deum. Et poterunt hi Deum æquo animo ferre? poterunt quicquam, quod Deo clarum, gratumq; sit, probare? poterit placere, quod ille probat? Sed fortè *arma* quibus contra Dæmones pugnatur, Deo grata non sunt. Fortè non placent. *Sunt gratissima*. placent vehementissimè. Docemus de singulis; sed, pro instituti ratione, breuissimè.
17. Pro *Crucis signo* sunt infinita, quæ per illud Deus Opt. Max operari dignatus est, omnibus omnino temporibus. quæ quàm sint vera; quam magna, docet de *Dæmoniacis* Disputatio. Addo & hoc nomine placere, quod memoriam refricet amarissimæ Filij eius passionis; quàm cupit ille, apud nos, iugem esse, atque perpetuam: quod de diuinis rebus mentem admoneat, quæ non potest ipsi non placere, qui mortalium cogitationes cupit esse abstractissimas à rebus terrenis, & coniunctissimas diuinis. Quid, quod *Crux* Filij Dei triumphum, vel maximè sit exornatura? Quando enim cum *maiestate magna atq; potestate* venturus est, rationem cum mortalium genere vniuerso positurus. Tunc, inquit Dominus, *patebit signum Filij hominis in celo*. Matth. 24.
18. Similia pro *Reliquijs* afferre possumus. Neq; enim quemquam clam est, quàm sint omnem propemodum fidem humanam superantia, quæ ad Sanctorum *Reliquias* Deus fieri voluerit. Docet & hæc de *Dæmoniacis* Disputatio. Potestné Deus non eorum magni facere pignora; quos promisit se *benedicturos? glorificaturos? omnibus malis erepturos? quibus virtutem miracula patrandi in hac vita contulit? & quidem tot, ac tanta; quæta Filius eius non patrauit? quos vniuersus mundus Iudices in extrema vltima expectat die? quibus datum accumbere in Regno cælorum, vbi ministrum agit Filius Dei?*
19. Placere Deo *Orationem* dubitat nemo. Ipse illam *consulit*. ipse *præcipit*. ipse *modum orandi præscribit*. Sed & ad orandum *inuitat* studiosissimè. Quibus verò rationibus? *suo exëplo, maxima promissione, rebus maximis oratione vel confectis, vel impetratis*. vt interim pulcherrimarum virtutum cumulum omnittam, quæ cum *oratione* coniunctæ sunt, & Deo plurimum placent. Fortè